LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS
DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. BIRŽELIO 19 D. ĮSAKYMO NR. 199 „DĖL APDOROJIMO AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTAIS ĮRANGOS TECHNINĖS APŽIŪROS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO” PAKEITIMO

2018 m. rugsėjo 21 d. Nr. 3D-664
Vilnius

1. P a k e i č i u Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 19 d. įsakymą Nr. 199 „Dėl Apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos techninės apžiūros taisyklių patvirtinimo“ ir jį išdėstau nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS
ĮSAKYMAS
DĖL APDOROJIMO AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTAIS ĮRANGOS TECHNINĖS APŽIŪROS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 dalimi ir Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatymo 14 straipsnio 3 dalimi:

1. T v i r t i n u Apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos techninės apžiūros taisykles (pridedama).

2. P a v e d u:

2.1. Valstybinei augalininkystės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos vykdyti apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos techninės apžiūros sistemos plėtros funkcijas;

2.2. Valstybės įmonei Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centrui organizuoti augalų apsaugos produktų purkštuvo pažymėjimo blankų gamybą, aprūpinti jais šiuos dokumentus turinčias teisę išduoti įmones ir vykdyti išduodamų blankų apskaitą“.

2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2018 m. spalio 1 d.

Žemės ūkio ministras Giedrius Surplys

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2001 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. 199
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2018 m. rugsėjo 21 d.
įsakymo Nr. 3D-664 redakcija)

APDOROJIMO AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTAIS ĮRANGOS TECHNINĖS APŽIŪROS TAISYKLĖS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos techninės apžiūros taisyklės (toliau – taisyklės) reglamentuoja apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos naudojimo, techninės apžiūros, ūkio subjektų pasirengimo atlikti technines apžiūras įvertinimo, profesionaliajam naudojimui skirtų augalų purkštuvų registravimo ir techninės apžiūros tvarką, šios veiklos priežiūrą ir koordinavimą, naudojamų purkštuvų techninius reikalavimus bei purkštuvų techninės apžiūros įmonių gamybinių patalpų, įrangos ir darbuotojų kvalifikacijos reikalavimus.

2. Taisyklės parengtos įgyvendinant 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/128/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų naudojimo (OL 2009 L 309, p. 71).

3. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

3.1. **Apdorojimo augalų apsaugos produktais įranga** – įtaisų visuma augalams, augaliniams produktams ir (ar) jų laikymo patalpoms, žemės sklypams apdoroti, siekiant sunaikinti kenksminguosius organizmus ir (ar) daryti poveikį augalų, augalinių produktų gyvybiniams procesams, įskaitant augalų apsaugos produktų purkštuvus, jiems veikti būtinus purkštukus, manometrus, filtrus, sietus, rezervuarų valymo įtaisus ir kitas sudedamąsias dalis.

3.2. **Augalų apsaugos produktų purkštuvas** (toliau – purkštuvas) – didesnio kaip 3 m darbinio pločio mašina arba įtaisas profesionaliajam naudojimui skirtų augalų apsaugos produktų tirpalui purkšti ant laukų arba augalų. Augalų apsaugos produktų purkštuvai gali būti savaeigiai, uždedami ant transporto priemonių (uždedamieji) ar kabinami prie traktorių (prikabinamieji arba pakabinamieji), įskaitant naudojamus su sėjamosiomis, taip pat sumontuotus traukiniuose ir orlaiviuose.

3.3. **Privalomoji augalų apsaugos produktų purkštuvo techninė apžiūra** (toliau – purkštuvo techninė apžiūra) – naudojamo augalų apsaugos produktų purkštuvo privalomas techninės būklės tikrinimas, apimantis purkštuvo tapatumo nustatymą ir jo techninės būklės atitikties teisės aktų reikalavimams įvertinimą.

3.4. **Privalomosios augalų apsaugos produktų purkštuvų techninės apžiūros įmonė** (toliau – purkštuvų techninės apžiūros įmonė) – ūkio subjektas, kuriam šių taisyklių nustatyta tvarka suteikta teisė registruoti augalų apsaugos produktų purkštuvus ir atlikti jų privalomąją techninę apžiūrą.

3.5. Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

4. Stacionariai, naudojamai gamybinėse patalpose, technologiniuose procesuose, rankinei ir ant nugaros nešiojamai apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangai šiose taisyklėse nustatyta techninė apžiūra neatliekama. Tiekėjas, gamintojas arba jo įgaliotasis atstovas, tiekdamas šią įrangą rinkai, turi užtikrinti, kad būtų pateikta detali informacija apie riziką, susijusią su šia įranga,

naudojimo instrukcijose, pateikta informacija apie šios įrangos techninę priežiūrą ir būtinumą reguliariai keisti priedus, filtrus ir kitas techninės priežiūros metu keičiamas detales.

5. Leidžiama tiekti rinkai ir naudoti tik šių taisyklių nustatyta tvarka įregistruotus purkštuvus.

6. Purkštuvo techninė apžiūra turi būti atliekama kas penkeri metai, o nuo 2020 m. sausio 1 d. – kas treji metai, išskyrus naujus purkštuvus, kurie po jų įregistravimo be techninės apžiūros gali būti naudojami ne ilgiau kaip penkerius metus.

7. Naujų ar naudotų purkštuvų registravimo ir techninės apžiūros, prieš juos tiekiant rinkai, išlaidas apmoka purkštuvų tiekėjai, o naudojamų – purkštuvų naudotojai.

II SKYRIUS
NAUJŲ PURKŠTUVŲ REGISTRAVIMAS

8. Naujus purkštuvus registruoja purkštuvų techninės apžiūros įmonė, turinti Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Tarnyba) suteiktą teisę registruoti augalų apsaugos produktų purkštuvus (toliau – purkštuvai) ir atlikti jų techninę apžiūrą.

9. Rinkai tiekiami nauji purkštuvai turi atitikti Techninio reglamento „Mašinų sauga“, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 „Dėl techninio reglamento „Mašinų sauga“ patvirtinimo“ (toliau – reglamentas), reikalavimus ir purškimo įrangai nustatytus darniuosius standartus bei būti pažymėti ženklu CE.

10. Ūkio subjektas, siekiantis įregistruoti naują purkštuvą, purkštuvų techninės apžiūros įmonei pateikia:

10.1. laisvos formos prašymą, kuriame turi būti nurodytas ūkio subjekto pavadinimas, kodas, buveinės adresas, telefono numeris, elektroninio pašto adresas (jeigu yra);

10.2. reglamente nustatytos formos EB atitikties deklaraciją;

10.3. purkštuvo tipo bandymus patvirtinančius dokumentus;

10.4. gamintojo išduotus gamyklinės patikros dokumentus (protokolus), išskyrus taisyklių 13 punkte nustatytu atveju.

11. Purkštuvų techninės apžiūros įmonė per 15 darbo dienų nuo prašymo ir visų dokumentų pateikimo priima sprendimą įregistruoti ar neįregistruoti naują purkštuvą.

12. Tais atvejais, kai ūkio subjektas pateikia ne visą prašyme nurodytą informaciją ir (ar) ne visus reikiamus taisyklių 10 punkte nurodytus dokumentus arba ūkio subjekto pateikiami ne iki galo arba neteisingai užpildyti duomenys, taip pat klaidingi duomenys arba ne visa ar netiksli informacija, kai pateikti dokumentai neatitinka jiems keliamų reikalavimų, ar naujas purkštuvas neatitinka reglamente nustatytų reikalavimų, purkštuvų techninės apžiūros įmonė per 5 darbo dienas nuo prašymo ir dokumentų gavimo raštu praneša ūkio subjektui apie nustatytus trūkumus. Naujas purkštuvas pakartotinai gali būti pražomas registruoti, kai pašalinami nustatyti trūkumai.

13. Jeigu naujam purkštuvui nėra išduoti gamintojo gamyklinės patikros dokumentai (protokolai), tuomet purkštuvų techninės apžiūros įmonė atlieka naujo purkštuvo techninę apžiūrą, kurios metu nustatoma, ar purkštuvas atitinka šių taisyklių 2 priede nurodytus purkštuvų techninius reikalavimus. Atlikus naujo purkštuvo techninę apžiūrą, tikrinimo duomenys surašomi į Purkštuvo techninės apžiūros suvestinę, kurios forma patvirtinta šių taisyklių 3 priede.

14. Įregistruodama naują purkštuvą, purkštuvų techninės apžiūros įmonė suteikia jam unikalų numerį ir įrašo duomenis apie purkštuvą ir jo savininką į Tarnybos tvarkomą purkštuvų duomenų bazę Valstybinės augalininkystės tarnybos informacinėje sistemoje (toliau – VATIS) . Įregistravusi purkštuvą, purkštuvų techninės apžiūros įmonė išduoda Augalų apsaugos produktų purkštuvo pažymėjimą (toliau – Pažymėjimas), kurio forma patvirtinta šių taisyklių 1 priede. Naujo purkštuvo Pažymėjime nurodoma data iki kurios turi būti atlikta purkštuvo techninė apžiūra.

III SKYRIUS

NAUDOJAMŲ IR NAUDOTŲ PURKŠTUVŲ TECHNINĖ PRIEŽIŪRA, REGISTRAVIMAS IR TECHNINĖ APŽIŪRA

15. Purkštuvų naudotojai turi užtikrinti, kad purkštuvai būtų naudojami techniškai tvarkingi, prižiūrėti, reguliariai valomi filtrai, keičiamos susidėvėjusios detalės, atliekami techniniai patikrinimai ir kalibravimas (išpurškimo normos nustatymas) bei kiti būtini techninės priežiūros darbai, numatyti naudojimo instrukcijose.

16. Naudojamus ir naudotus purkštuvus registruoja ir techninę apžiūrą atlieka purkštuvų techninės apžiūros įmonė.

17. Naudojamo purkštuvo naudotojas ar naudoto purkštuvo tiekėjas dėl purkštuvo įregistravimo ar techninės apžiūros atlikimo, pateikdamas laisvos formos prašymą, kuriame turi būti nurodyti purkštuvo naudotojo (tiekėjo) duomenys, gali kreiptis į bet kurią purkštuvų techninės apžiūros įmonę nepriklausomai nuo purkštuvo buvimo vietos.

18. Naudojami ir naudoti purkštuvai registruojami tik atlikus techninę apžiūrą, kurios metu nustatoma, ar purkštuvas atitinka šių taisyklių 2 priede nurodytus purkštuvų techninius reikalavimus. Atlikus naudojamų ir naudotų purkštuvų techninę apžiūrą, tikrinimo duomenys surašomi į Purkštuvo techninės apžiūros suvestinę, kurios forma patvirtinta šių taisyklių 3 priede.

19. Tais atvejais, kai įvežtiems iš kitų Europos Sąjungos valstybių narių naudotiems purkštuvams yra išduoti purkštuvo pažymėjimai ar kiti dokumentai apie techninės apžiūros atlikimą ir šių purkštuvų techninės apžiūros laikotarpis nėra pasibaigęs, tokie purkštuvai įregistruojami be techninės apžiūros. Kitos techninės apžiūros data nurodoma pagal šių taisyklių 6 punkte nustatytą techninės apžiūros periodiškumą.

20. Įregistruodama naudojamą ar naudotą purkštuvą, purkštuvų techninės apžiūros įmonė suteikia jam unikalų numerį, įrašo duomenis apie naudojamą ar naudotą purkštuvą ir jo savininką į Tarnybos tvarkomą purkštuvų duomenų bazę VATIS ir išduoda Pažymėjimą.

21. Purkštuvų techninės apžiūros įmonė, įregistravusi purkštuvą arba atlikusi jo techninę apžiūrą, Pažymėjime nurodo techninės apžiūros atlikimo ir kitos apžiūros datą. Įrašai Pažymėjime patvirtinami purkštuvų techninės apžiūros įmonės įgalioto darbuotojo parašu ir spaudu.

22. Kai pasikeičia purkštuvo savininkas arba kai pasikeičia purkštuvo savininko duomenys, naujo purkštuvo savininkas ar purkštuvo savininkas, kurio duomenys pasikeitė, turi per 20 darbo dienų su laisvos formos prašymu ir pagrindžiančiais dokumentais kreiptis į purkštuvų techninės apžiūros įmonę pakeisti duomenis išduodant naują Pažymėjimą. Purkštuvų techninės apžiūros įmonės naujus ar patikslintus duomenis apie savininką įrašo į Tarnybos tvarkomą purkštuvų duomenų bazę VATIS.

IV SKYRIUS
ŪKIO SUBJEKTŲ PASIRENGIMAS ATLIKTI PURKŠTUVŲ TECHNINES APŽIŪRAS, ŠIOS VEIKLOS PRIEŽIŪRA IR KOORDINAVIMAS

23. Purkštuvus registruoti ir atlikti jų technines apžiūras turi teisę ūkio subjektai, turintys Tarnybos suteiktą teisę registruoti purkštuvus ir atlikti jų techninę apžiūrą, kuri išduodama neterminuotam laikui.

24. Tarnybos vadovas dėl ūkio subjekto pasirengimo registruoti purkštuvus ir atlikti jų techninę apžiūrą įvertinimo sudaro purkštuvų techninės apžiūros įmonių įvertinimo komisiją (toliau – komisija), į kurios sudėtį įeina Žemės ūkio ministerijos ir Tarnybos atstovai. Į komisiją gali būti pasitelkiami savivaldybės, kurioje įsikūrusi registruoti purkštuvus ir atlikti jų techninę apžiūrą siekianti įmonė, administracijos ir kitų kompetentingų organizacijų atstovai bei kiti kompetentingi specialistai. Komisijos darbą organizuoja Tarnyba.

25. Suteikti teisę registruoti purkštuvus ir atlikti jų techninę apžiūrą suteikiama, jeigu:

25.1. ūkio subjekto nuosavybės ar kitais pagrindais valdomos gamybinės patalpos, įranga bei darbuotojų kvalifikaciją atitinka šių taisyklių 3 priede nustatytus reikalavimus;

25.2. ūkio subjekto nuosavybės ar kitais pagrindais valdoma techninei apžiūrai naudoti skirta įranga yra metrologiškai patikrinta.

26. Ūkio subjektas, siekiantis gauti teisę registruoti purkštuvus ir atlikti jų techninę apžiūrą (toliau – pareiškėjas) Tarnybai pateikia šiuos dokumentus:

26.1. laisvos formos prašymą, kuriame turi būti nurodyti ūkio subjekto pavadinimas, kodas, buveinės adresas, telefono numeris, elektroninio pašto adresas (jeigu yra);

26.2. turimos apžiūrų įrangos sąrašą ir jos pagrindines metrologines charakteristikas;

26.3. turimos apžiūrų įrangos metrologinio įvertinimo dokumentų kopijas;

26.4. darbuotojų techninio išsilavinimo dokumentų kopijas;

26.5. darbuotojų pasirengimo atlikti techninę apžiūrą pažymėjimų kopijas.

27. Tarnyba, gavusi prašymą, per 15 darbo dienų įvertina dokumentus ir priima sprendimą dėl komisijos išvykimo ir pareiškėjo pasirengimo įvertinimo.

28. Komisija, nuvykusi į pareiškėjo buvimo vietą, įvertina pareiškėjo pasirengimą atlikti purkštuvų techninę apžiūrą bei registruoti purkštuvus. Tikrinama, kaip pareiškėjo pateikta informacija atitinka faktinę padėtį, įvertinama, ar turima įranga ir patalpos bei darbuotojų kvalifikacija atitinka Purkštuvų techninės apžiūros įmonių gamybinių patalpų, įrangos ir darbuotojų kvalifikacijos reikalavimus, nurodytus šių taisyklių 4 priede. Pareiškėjas turi atlikti demonstracinę (parodomąją) purkštuvo techninę apžiūrą.

29. Komisija tikrinimo rezultatus ir pasiūlymą dėl pasirengimo registruoti purkštuvus ir atlikti jų techninę apžiūrą pateikia purkštuvų techninės apžiūros įmonės tikrinimo ataskaitoje, kurios formą tvirtina Tarnybos vadovas.

30. Tarnybos vadovas, atsižvelgdamas į komisijos pateiktą įmonės tikrinimo ataskaitą, per 5 darbo dienas priima sprendimą dėl teisės registruoti purkštuvus ir atlikti jų techninę apžiūrą suteikimo, ir apie tai informuojamas pareiškėjas. Priėmus sprendimą nesuteikti teisės registruoti purkštuvus ir atlikti jų techninę apžiūrą, pareiškėjas informuojamas apie atsisakymo suteikti teisę motyvus.

31. Tarnyba purkštuvų techninės apžiūros įmonių veiklos priežiūrą vykdo Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

32. Suteikta teisė registruoti purkštuvus ir atlikti jų techninę apžiūrą panaikinama:

32.1. purkštuvų techninės apžiūros įmonės prašymu;

32.2. kai purkštuvų techninės apžiūros įmonė yra likviduota;

32.3. kai nustatomi esminiai šių taisyklių nustatytų reikalavimų pažeidimai.

33. Kai purkštuvų techninės apžiūros įmonės veiklos priežiūros metu nustatomi esminiai šių taisyklių reikalavimų pažeidimai arba gaunama pranešimų iš kitų kontrolės teisę turinčių institucijų apie šių taisyklių ir kitų teisės aktų reikalavimų pažeidimus ir purkštuvų techninės apžiūros įmonė jų nepašalina per Tarnybos nustatytą laiką, Tarnyba organizuoja komisijos išvykimą atlikti purkštuvų techninės apžiūros įmonės patikrą. Komisija tikrinimo rezultatus nurodo purkštuvų techninės apžiūros įmonių tikrinimo ataskaitoje.

34. Komisija purkštuvų techninės apžiūros įmonės patikros vietoje metu nustačiusi, jog yra padaryti esminiai pažeidimai, teikia siūlymą dėl suteikimo teisės registruoti purkštuvus ir atlikti jų techninę apžiūrą panaikinimo Tarnybos vadovui, kuris priima sprendimą panaikinti suteiktą teisę registruoti purkštuvus ir atlikti jų techninę apžiūrą. Tarnyba apie tokį sprendimą raštu informuoja purkštuvų techninės apžiūros įmonę.

35. Vykdydama apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos techninės apžiūros sistemos plėtros darbus, Tarnyba:

35.1. organizuoja purkštuvų techninės apžiūros įmonės darbuotojų apmokymo tikrinti purkštuvus kursus;

35.2. parengia purkštuvų techninių apžiūrų metodiką ir ja aprūpina įmones;

35.3. teikia konsultacijas purkštuvų techninės apžiūros įmonės darbuotojams ir purkštuvų savininkams techninių apžiūrų, purkštuvų konstrukcijų, jų techninės ir ekologinės saugos klausimais;

35.4. siekia, kad būtų sukurtas optimalus purkštuvų techninės apžiūros įmonių tinklas ir purkštuvų techninės apžiūros būtų atliekamos pagal Lietuvos ir ES teisės aktų reikalavimus ir juose nustatytais terminais.

V SKYRIUS
PURKŠTUVŲ TECHNINĖS APŽIŪROS ĮMONĖS TEISĖS IR PAREIGOS

36.Tarnybos suteiktą teisę registruoti purkštuvus ir atlikti jų techninę apžiūrą turinti purkštuvų techninės apžiūros įmonė neturi teisės įgalioti kitų asmenų atlikti nurodytos veiklos ar pagal sutartį perduoti šiems asmenims vykdyti tokią veiklą.

37. Purkštuvų techninės apžiūros įmonė, kuriai suteikta teisė registruoti purkštuvus ir atlikti jų techninę apžiūrą turi:

37.1. teisę, registruoti purkštuvus ir atlikti jų techninę apžiūrą;

37.2. teisę gauti iš Tarnybos paaiškinimus dėl išvados galiojimo panaikinamo ar veiklos;

37.3. kitų teisės aktų nustatytų teisių.

38. Purkštuvų techninės apžiūros įmonė, kuriai suteikta teisė registruoti purkštuvus ir atlikti jų techninę apžiūrą, privalo:

38.1. užtikrinti kokybišką ir sklandų purkštuvų techninės apžiūros atlikimą pagal Naudojamų purkštuvų techninius reikalavimus;

38.2. užtikrinti, kad gamybinės patalpos, įranga ir darbuotojų kvalifikacija atitiktų reikalavimus, nurodytus šių taisyklių 3 priede;

38.3. įvesti duomenis apie įregistruotą purkštuvą ir (ar) atliktą apžiūrą į Tarnybos tvarkomą purkštuvų duomenų bazę VATIS;

38.4. tvarkyti techninių apžiūrų atlikimo ir Pažymėjimų blankų išdavimo apskaitą;

38.5. sudaryti sąlygas Tarnybos ir kitų institucijų darbuotojams tikrinti, kaip atliekama techninė apžiūra, kaip laikomasi šių taisyklių bei tvarkomi susiję dokumentai.

VI SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

39. Tarnybos vadovo sprendimai skundžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

40. Už taisyklių pažeidimus ūkio subjektai atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

_____

Apdorojimo augalų apsaugos produktais
įrangos techninės apžiūros taisyklių
1 priedas

(Augalų apsaugos produktų purkštuvo pažymėjimo forma)

.....
(purkštuvų techninės apžiūros įmonės pavadinimas)

AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTŲ PURKŠTUVO PAŽYMĖJIMAS

Nr. 000000

20 ___ m. _____ _____ d. Nr. _____

_____
(vieta)

Purkštuvo registracijos numeris .....
Purkštuvo duomenys:
Gamintojas.....
Modelis.....
Identifikavimo (rėmo) numeris (žymuo).....
Pagaminimo metai.....
Techniniai duomenys:
Nominali rezervuaro talpa.....
Siurblio tipas.....
Purškimo sijos plotis.....
Sekcijų skaičius.....

Purkštuvo tipas □ pakabinamas □ savaeigis□ uždedamas □prikabinamas
□ **Naujas**
□ **Naudotas**
□ **Naudojamas**

Techninės apžiūros data	Kitos techninės apžiūros data	Spaudas ir parašas

Savininkas _____
(asmens vardas, pavardė / pavadinimas, kodas)
_ _____
(adresas / buveinė)

Pažymėjimą išdavė
(A. V.) _
(Pareigos)
(Parašas) (Vardas, pavardė)

Apdorojimo augalų apsaugos produktais
įrangos techninės apžiūros taisyklių
2 priedas

NAUDOJAMŲ PURKŠTUVŲ TECHNINIAI REIKALAVIMAI

I SKYRIUS
BENDRIEJI REIKALAVIMAI

1. Naudojamų purkštuvų techniniai reikalavimai nustato saugos, sveikatos bei aplinkos apsaugos reikalavimus, kuriuos turi atitikti techninei apžiūrai pateikiami naudojami purkštuvai, techninės apžiūros metu taikomus kriterijus ir techninės būklės įvertinimo būdus.

2. Purkštuvo konstrukcija turi atitikti gamintojo taikytus reikalavimus ir užtikrinti, kad purkštuvas būtų saugus žmogaus sveikatos ir aplinkos atžvilgiu bei saugus keliuose. Galimi neesminiai purkštuvo gamyklinės konstrukcijos pakeitimai, susiję su remonto darbais, detalių keitimu ar teisės aktų reikalavimų įgyvendinimu. Atlikti konstrukcijos pakeitimai neturi pabloginti purkštuvo saugos, eksploatacinių ar aplinkosauginių savybių.

3. Nauji purkštuvai turi būti pagaminti pagal techninio reglamento „Mašinų sauga“ ir jį atitinkančių darniųjų standartų reikalavimus.

4. Purkštuvai techninei apžiūrai pateikiami švarūs, nuplauti iš išorės ir išplauti iš vidaus, turi būti išplauti jų filtrai, žarnos, vamzdžiai ir kitos darbinės dalys. Iki techninės apžiūros turi būti pašalinti akivaizdžiai matomi arba žinomi purkštuvų trūkumai.

5. Purkštuvai turi veikti patikimai ir būti tinkamai naudojami pagal paskirtį, užtikrinant, kad augalų apsaugos produktai būtų tiksliai dozuojami ir paskirstomi.

6. Purkštuvai privalo turėti aiškų ir neišblunkantį žymėjimą pagal standarto LST EN ISO 4254-6 7.2 punkto reikalavimus.

7. Purkštuvų konstrukcija turi užtikrinti saugų purkštuvo užpildymą, ištuštinimą ir išvalymą be jokio nuotėkio bei valdymą ir galimybę sustabdyti iš operatoriaus darbo vietos.

8. Purkštuvas turi turėti talpyklą švariam vandeniui operatoriaus poreikiams.

9. Purkštuvas turi turėti švaraus vandens talpyklą, kad lauke būtų galima išplauti rezervuaro vidų bei kitas purkštuvo dalis ir panaudotą vandenį išpurkšti lauke.

10. Purkštuvas privalo turėti sklendę, kad remontuojant siurblį ir vamzdynus, tirpalas neištekėtų iš rezervuaro.

11. Purkštuvo priežiūros ir užpildymo aikštelė, jeigu numatyta konstrukcijoje, turi būti saugi ir patogi.

12. Purkštuvų techninė apžiūra atliekama be ardymo, išskyrus atvejus, kai reikia išjungti kai kurias dalis, siekiant prijungti matavimo ar kontrolės prietaisus.

13. Purkštuvo techninė apžiūra atliekama šiais būdais:

13.1. apžiūrint, įvertinant, kaip purkštuvas atitinka gamintojo taikytus reikalavimus;

13.2. tikrinant jo veikimą;

13.3. matuojant kontrolės prietaisais ir įrenginiais.

II SKYRIUS
PAVARA

14. Pavara turi būti be defektų.

15. Darbo veleno ir tiekiamos galios jungties apsaugai turi būti tinkamai sumontuoti be akivaizdžiai matomų susidėvėjimo žymių ir deformacijų.

16. Apsauginiai įtaisai ir visos judančios ar besisukančios pavaros dalys neturi daryti poveikio vieni kitiems ir nekelti pavojaus operatoriui.

III SKYRIUS
SIURBLYS

17. Siurblio našumas ir sukeliamas slėgis turi atitikti purkštuvo techninę charakteristiką.

18. Siurblio našumas turi sudaryti ne mažiau kaip 90 proc. vardinio srauto, kurį nurodė purkštuvo gamintojas. Matavimai turi būti atlikti pasiekus vardinius sūkius ir 5 bar slėgį lauko purkštuvams bei 15 bar sodo purkštuvams. Siurblio našumas turi būti pakankamas, kai purškiama didžiausio pralaidumo purkštukais ir didžiausiu purkštuvo ar purkštukų gamintojo rekomenduojamu slėgiu bei esant įjungtam tirpalo maišikliui.

19. Siurblio pulsacijų išlyginimo įtaisas turi veikti, neturi būti akivaizdžiai matomų srauto pulsacijų.

20. Siurblio slėgio linijoje įrengtas apsauginis vožtuvas turi veikti patikimai ir užtikrinti didžiausią leistiną slėgį su ne didesne kaip 20 proc. nuokrypa.

21. Siurblys turi būti sandarus.

IV SKYRIUS
MAIŠIKLIS

22. Purškimo metu turi veikti maišiklis, užtikrinantis, kad tirpalo koncentracija visame rezervuare būtų vienoda. Kai darbo veleno sūkių dažnis yra vardinis, o rezervuaras pripildytas iki pusės jo vardinės talpos, skysčio maišymas turi būti aiškiai matomas.

V SKYRIUS
REZERVUARAS

23. Rezervuaras ir užpildymo angos uždarymo dangtis turi būti sandarūs.

24. Rezervuaro užpildymo angoje turi būti filtravimo sietas.

25. Rezervuare turi būti užtikrintas slėgio išlyginimas.

26. Rezervuare privalo būti gerai matomas tirpalo lygio matuoklis (skalė). Rezervuaro tirpalo lygio matuoklis turi būti patikrintas kontrolės prietaisais.

27. Išleidžiant tirpalą iš rezervuaro, turi būti galimybė jį visą surinkti neišlaistant ir nekeliant pavojaus operatoriui. Tirpalo išleidimo įtaisas turi būti tvarkingas ir apsaugotas nuo savaiminio atsidarymo.

28. Jeigu purkštuvuose yra gamintojų numatyti augalų apsaugos priemonių įpylimo ir jų taros plovimo įtaisai, jie turi veikti.

29. Purkštuvo pripildymo įtaisas, jeigu numatytas konstrukcijoje, privalo turėti atbulinį vožtuvą, kuris turi veikti patikimai.

VI SKYRIUS
MATAVIMO, VALDYMO IR KONTROLĖS ĮRANGA

30. Visi slėgio matavimo, valdymo ir kontrolės prietaisai turi veikti, būti sandarūs ir atitikti purkštuvų techninėse instrukcijose nurodytas charakteristikas.

31. Visa slėgio reguliavimo ir kontrolės įranga turi užtikrinti ne didesnį kaip 5 proc. slėgio svyravimą siurbliui dirbant nominalių sūkių dažniu. Išjungus ir vėl įjungus purškimą, slėgis turi išlikti nepakitęs.

32. Valdymo pultas turi būti įrengtas taip, kad operatorius galėtų matyti prietaisus ir valdyti purkštuvą. Leistini neesminiai trūkumai: valdymo ir kontrolės prietaisai įrengti ne visiškai patogiai, tačiau jie veikia gerai.

33. Manometro skalės ribos turi būti didesnės už nurodytą didžiausią purkštuvo išvystomą slėgį. Manometro skalės padalos vertė, kai purkštuvo darbinis slėgis iki 5 bar, neturi būti didesnė kaip 0,2 bar.

34. Manometro korpuso mažiausias skersmuo turi būti 63 mm.

35. Manometro paklaida turi būti ne didesnė kaip ±0,2 bar.

36. Kiti įrenginiai, ypač srautmačiai, naudojami purškimo normai kontroliuoti esant automatiniam valdymui, gali turėti ne didesnę kaip 5 proc. matuojamos reikšmės paklaidą.

VII SKYRIUS
VAMZDYNAS

37. Vamzdžių ir žarnų sistema turi būti sandari ir sukonstruota taip, kad atlaikytų didžiausią leistiną darbinį slėgį ir visi purkštukai gautų pakankamą ir tolygų tirpalo kiekį. Leistinas neženklus trūkumas: dalys drėksta, tačiau tirpalas nelaša.

38. Žarnos neturi būti sulenktos, suspaustos arba įtrūkusios.

39. Dirbant žarnos turi būti gerai pritvirtintos, neturi kliūti už kitų purkštuvo dalių ar būti apipurškiamos.

VIII SKYRIUS
FILTRAI

40. Įsiurbimo ir slėgio vamzdynuose turi būti bent po vieną filtrą, o jų akučių dydis turi atitikti purkštukų gamintojo nurodymus. Filtrai turi būti sandarūs ir nesugadinti. Purkštukų filtrai nėra laikomi slėgio vamzdyno filtrais.

41. Išardomų filtrų įdėklai turi būti švarūs ir nepažeisti.

42. Valant filtrus, iš jų neturi būti nuotėkio, išskyrus skystį, kuris gali būti filtro korpuso ertmėje.

43. Jeigu yra filtrų užterštumo indikatoriai, jie turi veikti.

IX SKYRIUS
PURKŠTUKŲ SIJA

44. Sija turi būti tiesi, nesulankstyta ir visomis kryptimis stabili. Leistinas neženklus trūkumas: nedidelės purkštukų sijos deformacijos, neturinčios įtakos purkštukų padėčiai.

45. Kai sija ilgesnė nei 10 m, turi būti jos padėties fiksavimo mechanizmas, siją grąžinantis į pradinę padėtį po sąlyčio su kliūtimi. Šis mechanizmas turi būti tvarkingas.

46. Tarp purkštukų ir purškiamo paviršiaus turi būti vienodi tarpai. Leistinas neženklus trūkumas: tarpų tarp purkštukų ir purškiamo paviršiaus pokyčiai gali būti ±10 cm arba 1 proc. purkštuvo pusės darbinio pločio.

47. Darbo metu purkštuvo dalys negali būti apipurškiamos.

48. Kai purkštuvo darbinis plotis 10 m ir daugiau, sijos galuose turi būti apsaugos kraštiniams purkštukams, saugančios juos nuo pažeidimo, kai sija liečiasi su žemės paviršiumi.

49. Sijos horizontalaus ar vertikalaus sulankstymo bei kilnojimo įtaisai turi veikti.

50. Sijos svyravimų ir nuolydžio kompensavimo slopinimo įtaisai turi veikti.

51. Turi būti galimybė įjungti arba išjungti atskiras purkštukų sijos sekcijas.

X SKYRIUS
PURKŠTUKAI IR PURŠKIMAS

52. Visi purkštukai, jų filtrai ir lašėjimą sulaikantys vožtuvai purkštuve turi būti tarpusavyje suderinti, o purkštukų tipai ir dydžiai – nesiskirti.

53. Sustabdžius skysčio tiekimą į purkštukus, po 5 sekundžių iš jų turi nelašėti.

54. Purkštukai ant sijos turi būti sumontuoti taip, kad tirpalo lašelius ant purškiamo paviršiaus būtų galima paskleisti tolygiai. Lašelių paskleidimo tolygumą nusako jų skersinio pasiskirstymo variacijos koeficientas, kuris matuojant stende neturi viršyti 15 proc.

55. Nesant matavimo stendų, išpurškimo tolygumui nustatyti laikinai leidžiama naudoti specialius debitomačius. Jais matuojami visų ant sijos esančių purkštukų našumai. Kiekvieno purkštuko našumo paklaida neturi viršyti 5 proc., palyginti su vidurkiu arba 15 proc. gamintojo nurodyto purkštukų našumo.

56. Jeigu purkštuve yra sumontuotas ventiliatorius su oro padavimo kanalais, jis turi būti geros būklės ir užtikrinti stabilų ir patikimą oro srauto tiekimą.

XI SKYRIUS
PAPILDOMI REIKALAVIMAI VENTILIATORINIAMS SODŲ PURKŠTUVAMS

57. Ventiliatorinių sodų (toliau – ventiliatoriniai) purkštuvų valdymo pulte turi būti kairės ir dešinės pusės atskirų sekcijų purškimo išjungimo įtaisai.

58. Ventiliatorius turi būti geros būklės ir užtikrinti stabilų ir patikimą oro srauto tiekimą.

59. Ventiliatorinių purkštuvų purkštukų įrenginys turi užtikrinti tolygų tirpalo išpurškimą. Kiekvienas purkštukas turi sudaryti tolygų purškimo srautą ir tolygų tirpalo lašelių pasiskirstymą.

60. Ventiliatorinių purkštuvų išpurškimo tolygumas nustatomas matuojant kiekvieno purkštuko našumą. Kiekvieno purkštuko našumo paklaida neturi viršyti 10 proc., palyginti su vidurkiu, ir 15 proc. su nurodomais gamintojo vardiniais naujų purkštukų našumo duomenimis. Skirtumas tarp našumų kairėje ir dešinėje pusėse gali būti ne didesnis kaip 10 proc.

61. Ventiliatorinių purkštuvų purkštukai kairėje ir dešinėje pusėse turi būti įrengti simetriškai, jie turi būti vienodo tipo ir dydžio.

62. Sodų purkštuvo ventiliatorius turi turėti atskirą įjungimą. Išjungimo sankaba (jei yra) turi veikti.

63. Ventiliatorinių purkštuvų oro nukreipimo įtaisas turi veikti.

64. Ventiliatorinių purkštuvų dalys negali būti apipurškiamos tirpalu.

XII SKYRIUS
TIKRINIMO REZULTATŲ SUVESTINĖ

65. Tikrinimo duomenys surašomi į Purkštuvo techninės apžiūros suvestinę, kurios forma patvirtinta Apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos techninės apžiūros taisyklių 3 priede.

_____

Apdorojimo augalų apsaugos produktais
įrangos techninės apžiūros taisyklių
3 priedas

(Naudojamų purkštuvų techninių reikalavimų forma)

_ _____

(purkštuvų techninės apžiūros įmonės pavadinimas)

PURKŠTUVO TECHNINĖS APŽIŪROS SUVESTINĖ

_____ Nr. _____
(data)

_____
(vieta)

☐ Pirmasis patikrinimas ☐ Pakartotinis patikrinimas

Purkštuvas: ☐ **Naujas** ☐ **Naudotas** ☐ **Naudojamas**

1. Gamintojas:..... Modelis .....

Pagaminimo metai..... Tipas: savaeigis ☐ uždedamas ☐ prikabinamas ☐ pakabinamas ☐

Purkštuvo: Registracijos Nr..... , Identifiavimo (rėmo) Nr. ....., Pažymėjimo Nr. .....

Pastabos (atlikti pakeitimai, pakeistos dalys ir pan.):									
Tikrinimo rezultatai ☐ Be trūkumų ☐ Trūkumai dideli ☐ Trūkumai maži									
Tikrinamasis mazgas	Techniniai duomenys	Tikrinamasis parametras	Be trūkumų arba trūkumai maži	Trūkumai dideli	Trūkumai pašalinti	Tikrinamasis parametras	Be trūkumų arba trūkumai maži	Trūkumai dideli	Trūkumai pašalinti
2. Pavara		Veikimas	☐	☐	☐	Apsaugai	☐	☐	☐
3. Siurblys	☐ stūmoklinis ☐ kitoks ☐ membraninis l/min bar	Našumas Apsauginis vožtuvas	☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐	Pulsavimas Sandarumas	☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐
4–5. Maišiklis ir rezervuaras	☐ mechaninis ☐ hidraulinis	Cirkuliacija Sandarumas Slėgio išlyginimas	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	Angos sietas Lygio matuoklis Pripildymo įtaisas*	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐

		Išleidimas Pripildymo įtaiso atbulinis vožtuvas	☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐	Taros plovimo įtaisas*	☐	☐	☐
6. Matavimo, valdymo ir kontrolės įranga		Veikimas Patogus valdymas Manometro skalė ir padalos vertė Manometro tikslumas	☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐	Slėgio stabilumas Manometro skersmuo Kiti įrenginiai (išpurškimo našumo automatinis valdymas)*	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
7. Vamzdynas		Sandarumas Pritvirtinimas	☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐	Žarnų lenkimo ir susidėvėjimo vietos	☐	☐	☐
8. Filtrai		Būtini filtrai ir jų akučių dydžiai	☐	☐	☐	Išardomų filtrų būklė Tirpalo nuotėkis iš filtrų	☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐
9. Purkštukų sija	Darbinis m plotis Atstumas cm tarp purkštukų Sekcijų vnt. skaičius	Tiesi, stabili Sijos aukščio stabilumas Apsaugos sijos galuose* Sijos kilnojimo įtaisas*	☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐	Padėties fiksavimo mechanizmas* Purkštuvo dalių apipurškimas Sijos sulankstymo įtaisas Svyravimų slopinimo įtaisas	☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐
10. Purkštukai ir purškimas	Skaičius vnt. Žymėjimas Gamintojas	Tipo ir dydžio vienodumas Skersinis lašelių pasiskirstymas Išpurškimo netolygumas ***	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	Purkštukų našumų nukrypimai Uždarymo vožtuvai Išjungimas, lašėjimas Ventiliatoriaus būklė*	☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐

11. Ventiliatoriniai sodų purkštuvai	Ventiliato min^{-1} riaus sūkių dažnis	Purškiamo srauto kokybė	☐	☐	☐	Atskiras kairės ir dešinės pusės išjungimas	☐	☐	☐
		Purkštukų našumai kairėje ir dešinėje pusėse	☐	☐	☐	Oro nukreipimo įtaisas	☐	☐	☐

* jei yra purkštuve *** galioja, kai nėra skersinio lašelių pasiskirstymo nustatymo prietaiso

Tikrino
(Pareigų pavadinimas) (Parašas) (Vardas, pavardė)

Su aktu susipažinau ir vieną egzempliorių gavau
Purkštuvo savininkas (Parašas) (Vardas, pavardė)

Apdorojimo augalų apsaugos produktais
įrangos techninės apžiūros taisyklių
4 priedas

PURKŠTUVŲ TECHNINĖS APŽIŪROS ĮMONIŲ GAMYBINIŲ PATALPŲ, ĮRANGOS IR DARBUOTOJŲ KVALIFIKACIJOS REIKALAVIMAI

1. Purkštuvų techninės apžiūros įmonių (toliau – įmonės) gamybinių patalpų, įrangos ir darbuotojų kvalifikacijos reikalavimai nustato sąlygas purkštuvų techninei apžiūrai, naudojamų patalpų ir įrangos sąrašą bei kvalifikacijos reikalavimus darbuotojams.

2. Tais atvejais, kai įmonė numato purkštuvų tikrinimui naudoti patalpą, ji turi būti pritaikyta šio pobūdžio darbams, atitikti žmonių saugą ir sveikatą darbe bei aplinkosaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus bei šiuos reikalavimus:

2.1. įvažiavimo į patalpą vartų aukštis ir plotis turi būti pakankamas maksimalių gabaritų purkštuvams transportuoti į techninės apžiūros vietą;

2.2. patalpos viduje (purkštuvų techninės apžiūros vietoje) turi būti pakankamai vietos, kad būtų galima tikrinti purkštuvus, kurių išskleistos sijos darbinis plotis ne mažesnis kaip 12 m;

2.3. grindų paviršius purkštuvų techninės apžiūros vietoje turi būti lygus, betoninis arba kitos dangos, atsparios įvairiam mechaniniam poveikiui ir apsaugantis nuo skystų cheminių medžiagų prasiskverbimo į gruntą;

2.4. patalpoje turi būti tinkama įranga (vandens surinkimo talpykla) apžiūros metu išpurkštam vandeniui surinkti ir supilti į patikrinto purkštuvo rezervuarą;

2.5. patalpa turi būti įrengta taip, kad purkštuvo apžiūros metu ant grindų patekęs vanduo nepatektų į aplinką (dirvą, paviršiaus ar gruntinius vandenis ir pan.), o būtų saugiai surinktas į tam skirtą talpyklą ir grąžintas į patikrinto purkštuvo rezervuarą;

2.6. įrengtas patogus vandens tiekimas;

2.7. įrengtas tinkamas apšvietimas;

2.8. patalpoje turi būti užtikrintos tinkamos aplinkos sąlygos techninės apžiūros metu atliekamiems matavimams. Patalpa turi būti apsaugota nuo įvairaus tipo oro judėjimo (vėjo, skersvėjo ir kt.), lietaus ir kitų pašalinių veiksnių, kurie galėtų daryti įtaką matavimo prietaisų parodymams;

2.9. patalpoje turi būti užtikrintos tinkamos higienos sąlygos saugiam darbui, įrengta variklio išmetimo dujų pašalinimo sistema ir kt.;

2.10. patalpoje turi būti reikalavimus atitinkančios priešgaisrinės ir asmens apsaugos bei pirmosios medicininės pagalbos priemonės.

3. Purkštuvų techninėms apžiūroms naudojama įranga ir prietaisai:

3.1. išpurkštų lašelių skersinio pasiskirstymo tolygumo nustatymo stendas su loveliais arba purkštukų debeto matuoklis;

3.2. siurblio našumo tikrinimo prietaisas;

3.3. svarstyklės su ne mažesne kaip 5 g padalos verte;

3.4. ne žemesnės kaip pirmos klasės tikslumo manometras su 0,1 bar padalos verte;

3.5. graduoti indai, skirti atskirų purkštukų išpurkšto tirpalo tūriui matuoti, kurių talpa ne mažesnė kaip 2 000 ml, o padalos vertė – ne daugiau kaip 20 ml;

3.6. vandens surinkimo talpykla, skirta apžiūros metu naudojamam (išpurškiamam) vandeniui surinkti ir grąžinti į tikrinamo purkštuvo rezervuarą;

3.7. slėgio pulsavimų išlyginamojo įtaiso (pulsatoriaus) slėgio nustatymo manometras, skirtas pulsavimų išlyginamojo įtaiso slėgiui matuoti;

3.8. tachometras;

3.9. sekundmatis;

3.10. matavimo ruletė (metrinė liniuotė).

4. Lašelių skersinio pasiskirstymo tolygumo nustatymo stendas, siurblio našumo tikrinimo prietaisas, purkštukų debito matuoklis, manometrai ir svarstyklės turi turėti metrologinio įvertinimo dokumentus. Jie turi būti tikrinami periodiškai teisės aktų nustatyta tvarka (jei nėra reglamentuota, tikrinama kas 2 metai) ir nurodomas tinkamumo naudoti laikotarpis arba kito patikrinimo data.

5. Tais atvejais, kai įmonė numato technines apžiūras vykdyti purkštuvų buvimo vietoje, ji privalo turėti purkštuvų įrangos gabenimui tinkamas transporto priemones.

6. Darbuotojų kvalifikacijos reikalavimai:

6.1. turėti ne žemesnį kaip aukštesnįjį (aukštąjį neuniversitetinį)technologijos mokslų studijų srities išsilavinimą;

6.2. turėti reikiamą pasirengimą, kuris įgyjamas baigus Tarnybos rengiamus darbuotojų apmokymo tikrinti purkštuvus kursus;

6.3. žinoti ir išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių purkštuvų techninės apžiūros atlikimą, svarbiausias nuostatas, išmanyti purkštuvų konstrukcijas, jų veikimo principus, konstrukcinės ir eksploatacinės saugos pagrindus, mokėti dirbti su techninės apžiūros įranga ir kompiuterine technika, teisingai įforminti apžiūros atlikimą.

_____